

Lectura crítica d'articles científics

Programa sessió síncrona/aula Zoom (Mòdul 5)

Data: 19 de novembre del 2026

Horari sessió presencial : de 9.30 a 12.30 (3h)

Lloc: Campus virtual Talent infermer. Aula zoom.

Objectius d'aprenentatge:

Al finalitzar la sessió, l'estudiant serà capaç de:

- Integrar la lectura crítica dins del procés de Pràctica Basada en l'Evidència (PBE)
- Aplicar la seqüència de lectura crítica en 15 minuts a diferents tipus d'estudis
- Identificar els elements clau de validesa en:
 - Estudis observacionals (biaixos, RR/OR, IC95%)
 - Estudis experimentals (ECA: disseny, magnitud d'efecte, robustesa)
 - Estudis qualitatius (rigor, credibilitat, transferibilitat)
- Valorar la rellevància clínica i l'aplicabilitat dels resultats
- Elaborar una resposta argumentada (frase de retorn) davant d'una situació real

Continguts:

- Pràctica Basada en l'Evidència i presa de decisions clíniques
- Seqüència de lectura crítica (protocol en 15 minuts)
- Lectura crítica d'estudis observacionals:
 - Dissenys (cohort, cas-control, transversal)
 - Mesures d'associació (RR, OR, IC95%)
 - Biaixos i validesa interna
- Lectura crítica d'estudis experimentals:

- Assaigs clínics aleatoritzats (ECA)
- Interpretació de resultats (RR, RAR, NNT)
- Robustesa (pèrdues, adherència, ITT)
- Lectura crítica d'estudis qualitius:
 - Enfocaments (fenomenologia, etnografia, teoria fonamentada)
 - Rigor (credibilitat, triangulació, transferibilitat)
- Integració de l'evidència i aplicació a la pràctica clínica
- Construcció de la "frase de retorn" clínica

Metodologia:

Sessió síncrona activa i participativa a través d'aula virtual.

- Breu activació inicial amb cas clínic
- Treball en grups petits, adaptable al nombre d'estudiants
- Resolució de casos pràctics (un per tipus d'estudi)
- Aplicació guiada de la seqüència de lectura crítica
- Elaboració d'una resposta clínica argumentada
- Posada en comú i feedback docent orientat a la presa de decisions

Enfocament centrat en l'aprenentatge aplicat i la transferència a la pràctica clínica

Cronograma:

La sessió s'organitzarà en:

9:30 – 9:45h Benvinguda a la dinàmica

- Presentació de la sessió

Aquesta sessió:

- No repeteix continguts >> els integra
- No avalua la memòria >> avalua el criteri

- No ensenya a llegir >> ensenya a decidir
- Recuperació del cas clínic (fil conductor)
- Activació de coneixements previs

De 9:45h -10:15h: Lectura crítica (integració de continguts)

- Recordatori estructurat del procés de lectura crítica
- Mapa integrador dels mòduls 1-4

Procés complet/explicació guiada:

1. Pregunta clínica (PICO)
2. Tipus d'estudi
3. Validesa (m'ho puc creure?)
4. Resultats (què diu la dada?)
5. Aplicabilitat (és per mi?)
6. Decisió

“No és llegir articles, és prendre decisions clíniques amb criteri”

De 10:15h a 11:45h: Treball aplicat en grups (lectura crítica aplicada)

Explicació de la dinàmica de treball: Cada grup treballa un tipus d'estudi diferent i la docent va passant per les diferents sales per acompanyar el procés i resoldre dubtes

- Distribució en grups (segons nombre d'estudiants)
- Anàlisi de casos (observacional/experimental/qualitatiu)

GRUP 1: CAS 1. Estudi observacional

- Identificar disseny (Cohort/cas-control/transversal)
- Interpretar RR/OR + IC95%
- Detectar biaixos (selecció, informació, confusió)

Clau: associació ≠ causalitat

GRUP 2: CAS 2. Assaig Clínic (ECA)

Revisar portes metodològiques: aleatorització, cegament, pèrdues

Interpretar magnitud de l'efecte

Clau: 30% sona bé...però respecte a què?

GRUP 3: cas 3: Estudi qualitatiu

Identificar enfocament: fenomenologia, etnografia, teoria fonamentada

Valorar rigor: credibilitat, triangulació, transferibilitat

Clau: No mesura números, però explica decisions reals

- Aplicació de la seqüència de lectura crítica
- Elaboració de la "frase de retorn"

Aquesta és la competència clau del curs. Per exemple: "aquest estudi suggereix una possible reducció de la sedació, però té limitacions metodològiques i no podem assegurar que sigui aplicable a la persona atesa. Cal més evidència abans de canviar la pràctica".

De 11:45h a 12:15h: Compartir dubtes i posada en comú

- Presentació de conclusions per grups
Cada grup presenta: 1 punt fort de l'estudi, 1 limitació crítica, 1 decisió (implementar / no / dubte), frase de retorn
- Discussió guiada
Corregir biaixos de pensament, reforçar criteri clínic i connectar amb la pràctica real
- Resolució de dubtes i Feed-back docent

De 12:15h a 12:30h: Tancament

- Síntesi dels aprenentatges clau
Mòdul 1. Com llegir?
Mòdul 2. Què pot fallar?
Mòdul 3. Quan funciona una intervenció?
Mòdul 4. Entendre el context i les persones
Mòdul 5. Què faig amb tot això?

- Missatge final de transferència a la pràctica
“ No necessites saber-ho tot. Necessites saber com decidir amb criteri”. Ara tens el carnet de conduir i, amb la pràctica, aprendràs a conduir.
- Indicacions finals del curs

Avaluació:

Es disposa del qüestionari d'avaluació i enquesta de satisfacció del curs i docents

a través de la plataforma moodle.

Facilitadora/docent:

Dra Gemma Robleda Font. Infermera. Màster d'investigació Clínica Aplicada a les Ciències de la Salut.